

"DE KLINK"

uitgave van

GENOOTSCHAP "OUD ZANDVOORT"

22^e jaargang, 2002

GENOOTSCHAP
"OUD ZANDVOORT"

Retouradres:

Oostervaart 1
2042 VE ZANDVOORT

Kieffer-Blesing Dhr. en Mevr. G.H.
Jhr. P.N. Quarles v. Uffordlaan 1
2042 PP ZANDVOORT

uw drukker voor:

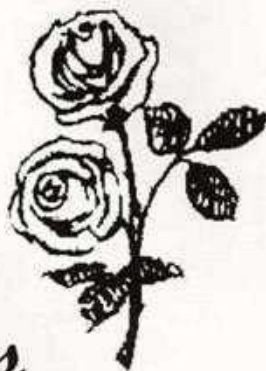
geboortekaartjes
huwelijkskaarten
en uw handelsdrukwerk

**drukkerij
van petegem** b.v.

in het ♥ van
het oude Zandvoort

Kerkpad 6, Tel: 023-57 12793
Postbus 54, 2040 AB Zandvoort

Hé ju, hael jai evve
een blommetje
bai Jopie Bluijs!

Bloemenhuis
J. Bluijs

De specialist in al Uw Bloemwerken.....

Haltestraat 65, Zandvoort, Tel: 023-57 12060

Café Koper

Kerkplein 6, Zandvoort
Tel: 023-57 13546

Het gezelligste terras
van Zandvoort

Poffers kenne beter
waeter zoipe.....!

Natuurlijk, er zijn al aquarel-, teken- en
schetsblokken op de markt, ook
heel behoorlijk van kwaliteit,
hoewel men de door ons gebruikte
kwaliteit papiersoorten niet heeft
kunnen vinden.

voor prijsopgave en overige inlichtingen

Boekbinders/Grafische Produkten
Kochstraat 4, 2041 CE Zandvoort
Tel/Fax: 023-57 14124

DE TROMP WINKEL

IN KAAS EN ZUTVEL

OOK OP ZONDAG GEOPEND!!!

Grote Krocht 3-5, Zandvoort
Tel: 023-57 19058

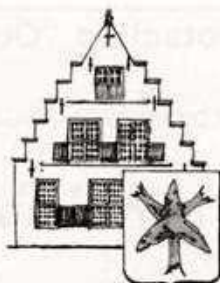
**Brilmode
Oogmeting
Contactlenzen
Zonnebrillen**

Zandvoort Optiek

Kerkstraat 34-36, 2042 JG Zandvoort
Tel: 023-57 12466

"De Klink"

Het blad "De Klink" is een kwartaaluitgave van het Genootschap "Oud Zandvoort" en wordt samengesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het genootschap. Met het uitgeven van het blad streeft het bestuur naar een grotere bekendheid van de geschiedenis van Zandvoort en het bevorderen van de belangstelling hiervoor.

"DE KLINK"

Kwartaaluitgave van
GENOOTSCHAP
"OUD ZANDVOORT"

22^e jaargang, nummer 88, herfst 2002. Prijs los nummer € 3,=

Redactie "De Klink":

Peter Bluijs, (hoofdredacteur)
Brederodestraat 28
2042 BE Zandvoort
023-571 8292 (na 19.00 uur)
p.bluijs@hetnet.nl

Jaap Kerkman Azn
Burg. Beeckmanstraat 24
2041 PN Zandvoort
023-571 5013

Arie Koper
W. Kloosstraat 9
2041 BK Zandvoort
023-571 8441
arie_koper@hotmail.com

Hanneke Molenaar
Westerparkstraat 27
2042 AV Zandvoort
023-571 8519

Harry Opheikens
Sumatrastraat 1
2103 TG Heemstede
023-529 4884
hopheikens@hotmail.com

© Copyright 2002

Alle rechten op de inhoud van "De Klink" berusten bij het Genootschap "Oud Zandvoort", voor zover deze rechten niet berusten bij derden van wie materiaal beschikbaar is gesteld aan het Genootschap "Oud Zandvoort".

Ledenadministratie:

Adreswijziging en aanmelden
nieuwe leden:
mevrouw E. Hoogervorst-Schuiten
Oosterstraat 1
2042 VE Zandvoort
023-571 8177
r_hoogervorst@hotmail.com

Volgende uitgave "De Klink"

Deze zal half januari verschijnen.
Tekst en/of fotomateriaal uiterlijk
15 november bij de redactie aan-
leveren.

Verwacht:

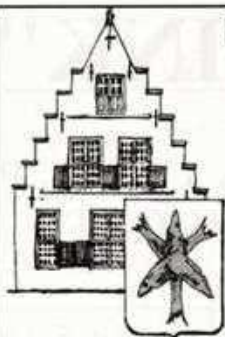
"Oud Zandvoort vanuit de lucht"

Deel II

Het is alweer twee jaar geleden dat de uitgave "Oud Zandvoort vanuit de lucht" verscheen. De vijftienhonderd exemplaren, in twee drukken uitgegeven, vonden snel hun weg naar geïnteresseerden. Het bestuur van het Genootschap "Oud Zandvoort" heeft, in nauwe samenwerking met de heer Balkenende van Bruna Balkenende aan de Grote Krocht, aan de vele verzoeken om een tweede deel samen te stellen gehoor gegeven. Daarvoor heeft zij uit circa tweehonderd beschikbare luchtfoto's weer een fraaie serie gekozen. De jaren waarover de keuze zich uitstrekt liggen tussen 1929 en 1974. Ook Bentveld wordt ditmaal met drie fraaie foto's vanuit de lucht in beeld gebracht.

Als alles qua drukken en afleveren gaat zoals gepland, hoopt het Genootschap het resultaat aan u op onze Genootschapsavond van 25 oktober te laten zien. Het is wederom uitgevoerd in groot formaat, zodat u geen detail ontgaat. U hebt dan de primeur van een nieuwe uitgave en kunt meteen een exemplaar - met ook nog € 2,50 korting - aanschaffen. Wellicht een overbodige tip: als u denkt een ander ook een plezier met dit schitterende boek te willen doen: koop dan meteen meerdere exemplaren, want u zult zich ongetwijfeld nog herinneren hoe snel de eerste uitgave uitverkocht was! Hulde voor dit initiatief! U zult weer veel lees-, maar vooral kijkplezier aan dit fotoboek beleven.

PB

Het bestuur van het Genootschap "Oud Zandvoort"

nodigt u uit tot het bijwonen van de

"GENOOTSCHAPSAVOND"

vrijdag 25 oktober 2002

De avond zal zoals te doen gebruikelijk gehouden worden in
gebouw "De Krocht", de aanvang is om 20.00 uur

Welkomstwoord van de voorzitter.

Lezing door Wim Kruiswijk, conservator van het Jutters muZEEum.

Interieurs van oude Zandvoortsche Hotels
door drs. Anne Marion Cense, bijgestaan door vader Ger Cense.

"Oud Zandvoort vanuit de lucht", Deel II
Overhandiging eerste exemplaar (Onder voorbehoud)
(Aan het eind van de avond kunt u een exemplaar kopen)

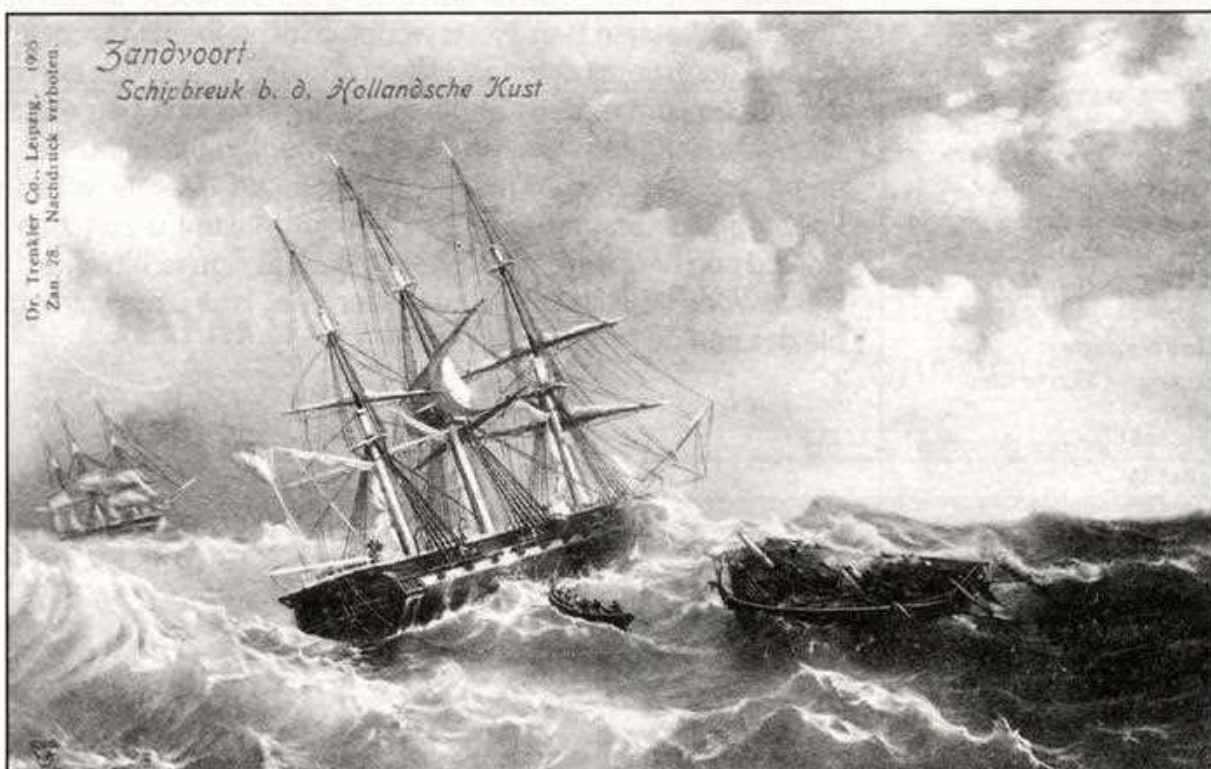
Pauze.

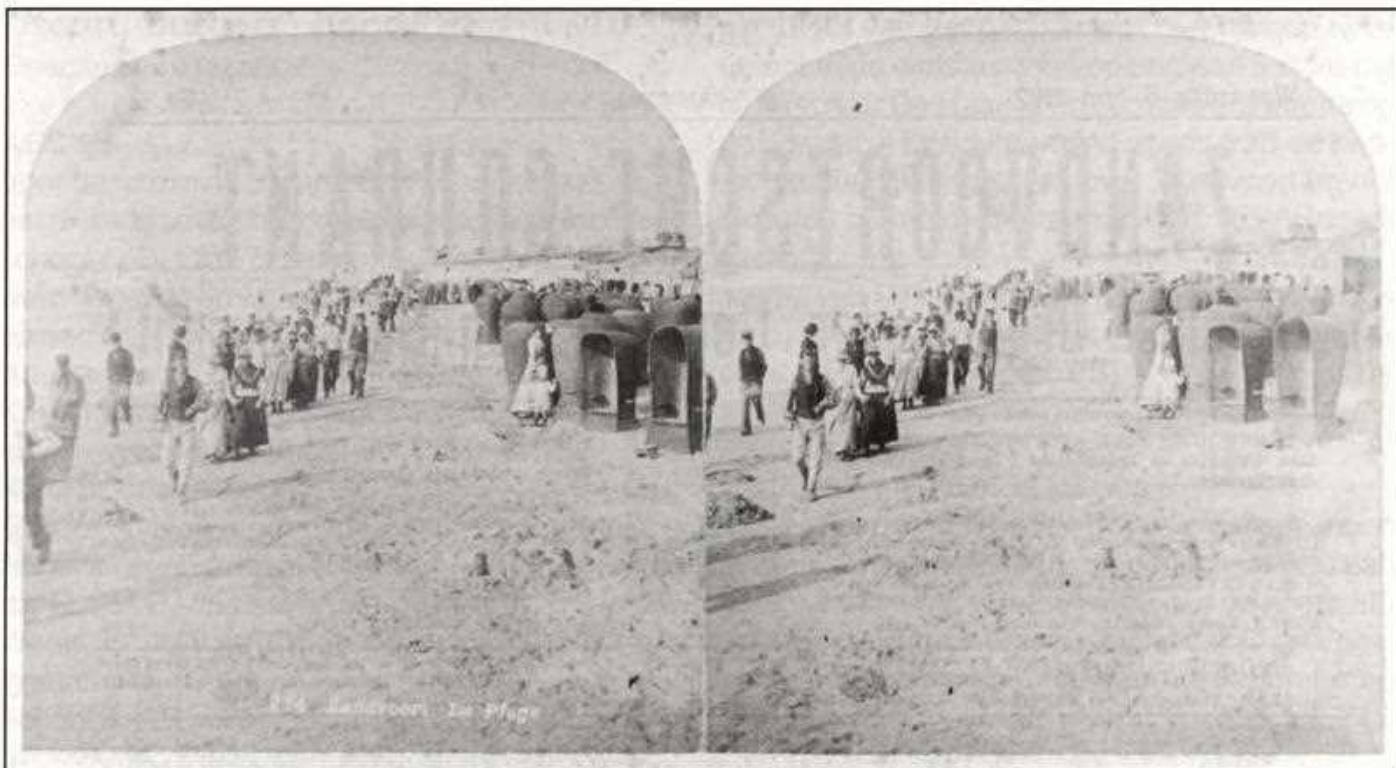
Verloting van o.a. Zandvoortse pop en prenten.

Licht muzikaal intermezzo door de Davida's

2 korte films uit privé bezit.

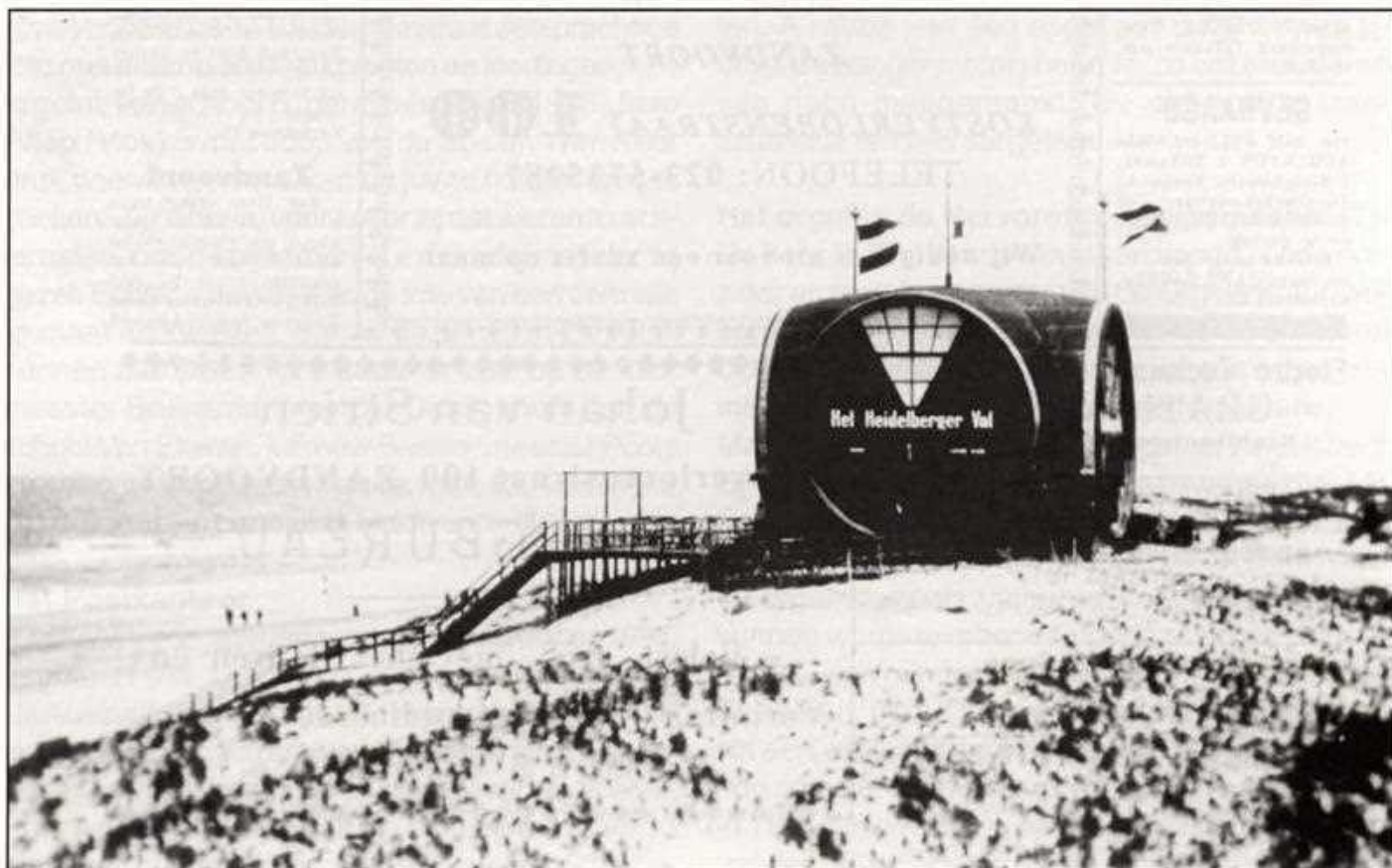
Zandvoort, Schipbreuk bij de Hollandsche Kust. Uitgegeven door Dr. Trenkier Co., Leipzig, 1905. Zo had elke kustplaats zijn "eigen" scheepsramp.

Zandvoort, La Plage.

Een unieke stereo foto van het Zandvoortse strand. Als u beide foto's vergelijkt ziet u op de linker foto aan de linkerkant meer beeldinformatie dan links op de rechterfoto en op de rechter foto meer aan de rechterkant. Als door een soort kijker (stereoscoop) naar deze twee foto's gekeken wordt, ontstaat een beeld met diepte. Stereofotografie werd in de beginperiode van de fotografie (1850-1900) vooral door Franse fotografen beoefend. Uiterst rechts staat op de duinen "Het Heidelberger Vat", in de volksmond "de Ton" genoemd. Onderstaande foto dateert van omstreeks 1888. Over de geschiedenis van het Heidelberger Vat te Zandvoort is nauwelijks informatie voorhanden.

ZANDVOORTSCHE COURANT.

Officieel Orgaan der Gemeente en Bad-Courant.

Versijnt gedurende het geheele jaar en wel:

In MEI, JUNI, JULI, AUGUSTUS en SEPTEMBER
vrijen Woensdag en Zaterdag en in de overige maanden
vrijen Zaterdag.

Hoofddagenhuur te Zandvoort bij A. BAKELS, Kerkstraat
31. Mede verkrijgbaar bij P. SAAF, Boekh. Burgem.
Engelb. Nr. 13, Wed. J. B. OTTOWESS, Kerkstr. 10,
Wed. GERTENBACH, Kerkstraat en Passage Nos. 9,
11 en 16. Agent te Haarlem, Firma P. VAN CITTERT
ZONEN, Boekh., Spekstr. Haarlem.

Advertentiën van 1—6 regels / 1.20.

Elke regel meer 0.20.

Groote letters naar plaatsruimte.

Abonnementsprijs gedurende het geheele jaar / 3.—.

Abonnementsprijs gedurende het Badseizoen:

Voor Zandvoort 2.—.

Franco per post 2.25.

Afzonderlijke nummers. 0.05.

Redacteur-Uitgever P. L. DE VRIES.

BUREAU: Kosterstraat 16, ZANDVOORT. Interc. Telef. No. 19.

De Administratie der Advertentiën van buiten Zandvoort
en Haarlem wordt gevoerd door het Algemeen Advertentie-
Bureau A. DE LA MAR Azn., Amsterdam.

Buiten.

Een lib. Isr. heer ver-
langt op het land of aan
zee nabij Amsterdam, als
eenig inwonende liefst bij
gezel familie een frissche
Slaapkamer en gebruik van
hulskamer met pension.

Br. fr. met volledige con-
ditiën, onder lett. S. A. aan
het Bureau van dit Blad.

Vacantie Zandvoort.

Wordt plaatsing gevraagd
voor een jongenheer van 14
jaar, P.G. om gedurende
de Zomervacantie met an-
dere jongens (onder toe-
zicht) gezellig door te brin-
gen.

Brieven met volledige
inlichtingen en prijsopgave
adres W. OOSTEN, Wete-
ringschans 117 huis, Am-
sterdam.

GEVRAAGD

van half JULI tot einde
AUGUSTUS 1 Zitkamer,
2 Slaapkamers, keuken en
dienstbodekamerij, den
huurprijs van f800 niette
bevegen gaande.

Brieven onder letter W.
Boekhandl. A. BAKELS,
Kerkstraat 31.

Over 1000 jaar in

2002

gaat u voor een hypotheek naar

ZANDVOORT

KOSTVERLORENSTRAAT 1000

TELEFOON: 023-5735987

Wij nodigen u uit voor een advies op maat

EEN JONGE DAME
zag zich gaarne de Zomer-
maanden of voor vast ge-
plaatst, als assistente van
eene dame, of als hulp
bij kinderen.

Brieven onder letters A.
B. Bureau van dit blad.

Zandvoort.

Wordt gevraagd om da-
delijk te aanvaarden ge-
legenheid met gebruik van
keuken voor 5 personen.
Brieven met opgave van
ligging, prijs, enz. onder
lett. S. Bureau v. d. blad.

TE HUUR.

Twee gemeubileerde
VILLA's nabij de Halte,
Haltestraat en Zeestraat,
voorzien van Waterleiding,
Electrisch licht en verder
geheel ingericht naar de
eischen des tijds. Te be-
vragen bij Jb. KOPER,
Kerkstraat 15.

Zandvoort.

Men Heer vraagt tegen
8 Juli een Zit- en Slaap-
kamer met Pension zonder
diner. Br. met opgave van
conditiën onder No. 383,
ROEM's Adv. Bureau Const.
Huijgensstraat 88 Amsterd.

Electro Technisch Install. Bureau,
GRATIO & ROSS

Hoofdkantoor BLIEMENDAAL.
Telef. 1107.

GOEDKOOPST ADRES voor den aanleg van
Licht-, Kracht-, Telefoon-
en Schellen-installatiën.

FILIAAL te

ZANDVOORT - KERKPLEIN 4.
Telef. 59.

Hotel Belvedere.

TELEFOONNUMMER 39.

nabij het Strand en de Passage. Uitzicht op Zee.
Gemeubileerde VILLA's te huur. Adres H. L. PETERS.

Pension BEAU RIVAGE.

Boulev. de Favauge 22. ZANDVOORT.
Electrisch Licht. J. VAN DER WERFF.

Johan van Strien

Kostverlorenstraat 100 ZANDVOORT

WONINGBUREAU.

Belast zich met het Huren en
Verhuren van Gemeubileerde

KAMERS en VILLA's.

"Hoort, burgers, hoort!"

Reacties van lezers

ABC'tje

Voor de iets minder ouderen onder onze lezers is het niet altijd even makkelijk te weten wat men met school A, B, C en D bedoelde, welke opleiding er werd gegeven en waar ze stonden. Dus maar eens op een rijtje gezet, dit n.a.v. opmerkingen van *Jelle Attema* en *Hans Gansner* bij de foto van het Kampioenselftal op pagina 9 van het vorige nummer. Niet school D, maar school C was de latere Karel Doormanschool.

School A. Het voormalige politiebureau aan de Hogeweg, gebouwd in 1884. Rond 1926 in gebruik als M.U.L.O. met als hoofd de heer A.J. van der Waals. In 1949 werd dit gebouw als politiebureau ingericht.

School B. Het huidige Gemeenschapshuis, ook wel "Klompenschooltje" genoemd, stond onder leiding van bovenmeester Schuhmacher, door de dorpsjeugd "Sjoempie" genoemd. Na de oorlog werd dat de Wim Gertenbachschool.

School C. Voormalige Karel Doormanschool aan de Parallelweg.

School D was de voormalige Hannie Schaftschool. Voor zover als bekend had de Julianeschool aan de Brederodestraat geen letter als benaming.

School B

Enige tijd geleden ontving de redactie van *Jan Kraayenoord* uit de Brederodestraat een prachtige foto met daarop alle leerkrachten en leerlingen, 171 in getal, van school B, genomen in juni 1938. Jaap Paap (Mok) is met Joop van de Bos en Wim Keur druk doende geweest om de juiste namen erbij te zoeken. Zij hebben, voor zover zij dat wisten te achterhalen, ook de bijnamen of extra informatie erbij gezet. Echter...helaas was de foto van een dermate formaat en kwaliteit, dat wij deze niet in De Klink kunnen afdrucken. Wie staan er zoal op de foto: meester Bruinsma, meester Dees, hoofd van de school Van Ekeren, juffrouw Beeker, meester Poots en juffrouw Van Eerde. Van de ruim 150 leerlingen zijn de meesten benoemd. Hulde voor dit zoekwerk!

Het Postkantoor

"De Klink", 16e jaargang, nummer 4, oktober 1996, pagina 11 t/m 17

Uit Australië ontving ik per elektronische post/e-mail een reactie van *Jozefa van Dijk-Berkhout* over genoemd artikel, geschreven door Maarten Weber. Pakt u deze Klink er even bij. Op pagina 12 en 13 staat een interieurfoto (uit vermoedelijk 1939, be-

gin 1940) van het postkantoor met daarop twee heren. In de laatste alinea op pagina 15 staat dat dit directeur De Haan is en? Jozefa ontmoette op de Hollandse fietsclub iemand uit ons dorp, ze kwamen natuurlijk in gesprek over Zandvoort en het bleek de ontbrekende naam te zijn: Roel Hogen-Esch.

Jozefa van Dijk-Berkhout is geboren in de BARAK en zij vraagt zich af of daar nog een foto van bestaat. (Wij gaan op zoek. PB)

Uit het rampjaar 1932

"De Klink", nummer 86, pagina 6

Van de heer C. de Vries uit Doetinchem ontvingen wij nog een aanvulling op de geplaatste foto van de rouwstoet. De "drager" die voor de koets uitgaat (links op de foto) was zijn vader C de Vries, hebbende een schoenhandel met reparatie op Haltestraat 55.

Het orgel in de Hervormde kerkgemeente (1)

"De Klink", nummer 87, pagina 15

Bij dit artikel had de heer C. de Vries nog enige opmerkingen met betrekking tot de luchttoevoer naar het orgel. Reeds voor de oorlog werd de luchttoevoer d.m.v. motorische kracht(stroom) tot stand gebracht. Wel was de trapinstallatie nog aanwezig. In het laatst van de oorlog werd de stroom enige tijd afgesloten. De heer de Vries was toen orgeltrapper om Herman Dees de gelegenheid te geven zijn studie voor het orgeldiploma voort te zetten. A raison van één appel per uur (het was tijdens de hongerwinter) heeft hij zo het instuderen van nabij meegemaakt. De overvloedige trapinstallatie is 1946 stil gelegd.

Het orgel in de Hervormde kerkgemeente (2)

De heer M.B.V. Jansen, oud kerkvoogd, oud voorzitter en penningmeester van de Orgelrestauratiecommissie (1978-1980), wonende in de Karel Doormanstraat, stuurde een aantal correcties alsmede diverse publicaties over de restauratie.

Marinus Knipscheer moet Hermanus Knipscheer zijn (1802 - 1874). J.E. Schuman moet zijn J.P. Schumann (1776 - 1865), organist Grote Kerk te Haarlem. "Luchttrapper" moet zijn balgentreder; niet de organist, zoals uit het artikel opgemaakt zou kunnen worden, maar een persoon in de balgenkamer - een ruimte naast het orgel - pompt lucht in de balgen. De lucht voert men tegenwoordig aan via een ventilatormotor. Het oude balggestoelte is nog compleet; vandaar de monumentenstatus! In 1918 zijn geen tongwerken verwijderd, doch vervangen door nieuwe. Ook de registermechanieken

zijn grotendeels bewaard gebleven. In 1980 had de partiële restauratie plaats onder toezicht van de heer Klaas Bolt, adviseur orgelcommissie der NH-kerk en organist van de Grote Kerk te Haarlem. Deze restauratie had een aanzet moeten zijn voor een grotere, welke nu aanstaande is. De toenmalige restauratie (voornamelijk intonatie en vervanging trompet) kostte ruim €50.000, welke zonder subsidie werd ingezameld.

Bij de foto's van omstreeks 1950

"De Klink", nummer 86, pagina 12 en 13

Volgend op de aanvullingen van *Hans Alblas* in het vorige nummer weet *Jelle Attema* te melden dat de groentezaak op de Grote Krocht niet van de fa. van den Berg was, maar van Nico Dalman. Deze was een broer van Dalman groentezaak aan de Schoolstraat. Van den Berg had een groentezaak aan de Haltestraat (hoek Willemstraat) (zie foto. Deze opname dateert van voorjaar 1964 en is genomen vanuit café Neuf, Haltestraat 25.)

Hans Gansner gaf ook nog extra informatie. Naast

Rinkel Banket was kruidenier Wijnberg. Op de Grote Krocht was naast Foto Kino Hamburg eerst kledingmagazijn Hensen, daarnaast sigarenwinkel Bakker, dan fietsenzaak H. Bos.

Naast Steenken Banket was poelier Ab Visser (Keeke), dan van Amerongen, sigarenwinkel Meijer, wijnhandel Brink, de fa. Kort en vervolgens de groentezaak van Nico Dalman. Waar nu Bruna is gevestigd was toendertijd garage H van de Bos en later Kroese. Daarnaast was Waterdrinker plus een rijwielstalling.

In de Haltestraat was rechts van slagerij H. van Eldik drankenhandel Baggerman (Joop Schaap) en links van de slagerij Gertenbach textiel en dan Frans van Deursen.

Verkoop huis bij erfenis 1821

"De Klink", nummer 87, pagina 17

Dit artikel handelt over de nalatenschap van wijlen Floris Groen in 1821. Hij kan nooit het perceel in

eigendom hebben gekregen op 18 april 1870 maar dat moet natuurlijk 1770 zijn geweest.

Met dank voor de oplettendheid aan de heer *J. van der Weele* uit Lelystad.

Haarlems Kindertehuis/Belgische vluchtelingen

"De Klink", nummer 87, pagina 20

Pastoor B. Voets heeft in het Zandvoorts Nieuwsblad van 25 maart 1982 melding gemaakt van opgenomen kinderen uit het Franse deel van België (Noord Franse grensstreek). In 1915 kreeg pastoor M. Bohl van bisschop C. Callier uit Haarlem de opdracht huisvesting te zoeken voor 50 à 60 kinderen uit de bezette gebieden van België. Tijdens zijn zoektocht vond hij een villa tegenover zijn R.K. kerk (nu bekend als "De Krocht"). Deze was praktisch leeg, omdat door de oorlog de vreemdelingen, hoofdzakelijk Duitsers, thuis bleven. Het gebouw werd in overleg met de eigenaar ingericht. De gemeente kon niet achterblijven en afgesproken werd dat zij de huur zou betalen. De materiële verzorging wilde de eigenaar wel op zich nemen, mits hij medewerking kreeg om voldoende voedsel te kunnen kopen. Pastoor Bohl heeft hiervoor medewerking verkregen van de heer W. Verstee. De pastoor kreeg op 5 maart 1917 van de bisschop van Haarlem een brief met daarin de nodige schouderklopjes voor de uitstekende verzorging. In oktober 1918 konden de kinderen weer terug naar hun familie, die veelal gehuisvest was op het platteland. Pastoor Bohl, inmiddels bedreven geraakt in kinderopvang, heeft het huis gekocht en dit is later bekend geworden als Huize Sterre der Zee.

Gedenkraam NH Kerk

Het gedenkraam in de achtergevel van de grafkapel van Paulus Loot in de Hervormde Kerk is een herinneringsteken aan WO I. In het hart van de toenmalige dorpspredikant Ds. G. Posthumus Meyes was grote dankbaarheid, dat Nederland zich buiten de krijg kon houden en dat wilde hij met een symbool tot uitdrukking brengen. Vele meer ge-goede leden van de gemeente gaven gehoor aan de wens van de dominee en doneerden een financiële bijdrage. In die periode werd de kerk gerestaureerd (1920). De kunstschilder Georg Rueter ontwierp het raamwerk, dat werd voorzien van een Latijns randschrift. Vrijelijk vertaald staat er: al wie de verschrikkingen van den krijg ontkomen is, heffe het dankend hart op tot God, die den vrede zond. De Haarlemse kunstenaar W. Bogtman vatte het ontwerp in glas in lood.

Velen denken dat het raam geschonken is door de

Belgische vluchtelingen, maar dat is niet het geval.

Dankbetuiging

Uit de gemeente archieven kwam een dankbetuiging die voor zich spreekt. Hierbij de tekst: Alvorens Nederland's gastvrijen bodem te verlaten, hechten alle rechtgeaarde Belgen er aan uiting te geven aan hunne gevoelens van innige dankbaarheid tegenover hunne Gastheeren. De Belgische kolonie van Zandvoort stemt ten volle met dit algemeen gevoelen in, en acht het haar plicht aan Ge-

meentebestuur en Bevolking een bijzonderen blijk van sympathie en trouw, herdenken om de hier genoten gastvrijheid te geven. Onder het vele dat de Belgische uitgewekenen hier mochten genieten, zullen zij als een onschatbare gunst gedenken de kostbare vrijheid, welke hun hier in zoo ruimen zin werd gelaten. Door een onnoembaren inval uit hun geliefd vaderland verdreven, restte slechts een punt: het klare besef dat eenmaal toch het verkrachte Recht zijn zegepraal zou vieren. Zoo was het hun een groote troost zich tijdens het harde ballingschap te mogen bewegen middenin eene bevolking die hunne gevoelens begreep, naar vollen wensch die gevoelens te mogen uiten en tot op het oogenblik waarop zij naar hun weer vrije land zouden wederkeeren, zich dus immer hebben mogen gevoelen als vrije mannen, vrije mannen in een gastvrij land! Dit beseffen zij allen als een opperste weldaad die in hun hart heeft doen ontkiemen een innig gevoel van erkentelijkheid dat niet verdwijnen zal. En zoo is dan ook de wensch geuit hier in het Raadhuis als een durende blijk van dankbare herinnering der Belgische uitgewekenen aan Zandvoort's gastvrije overheden en bevolking een gedenksteen te plaatsen waarvan zij de eer hebben Ued., hierbij een afbeeldsel aan te bieden. Ondertekend door 60 Belgen.

Fruit

"De Klink", nummer 87, pagina 3

Jan Molenaar, kleinzoon van schipper Jan Mole-

naar (uit het rampjaar 1932) en zoon Arie en Jan-
netje Molenaar wist te melden dat het andere stal-
letje een patatkraam was, gerund door een Am-
sterdams echtpaar dat in de van Speykstraat
woonde.

Kampioen

"De Klink", nummer 87, pagina 9

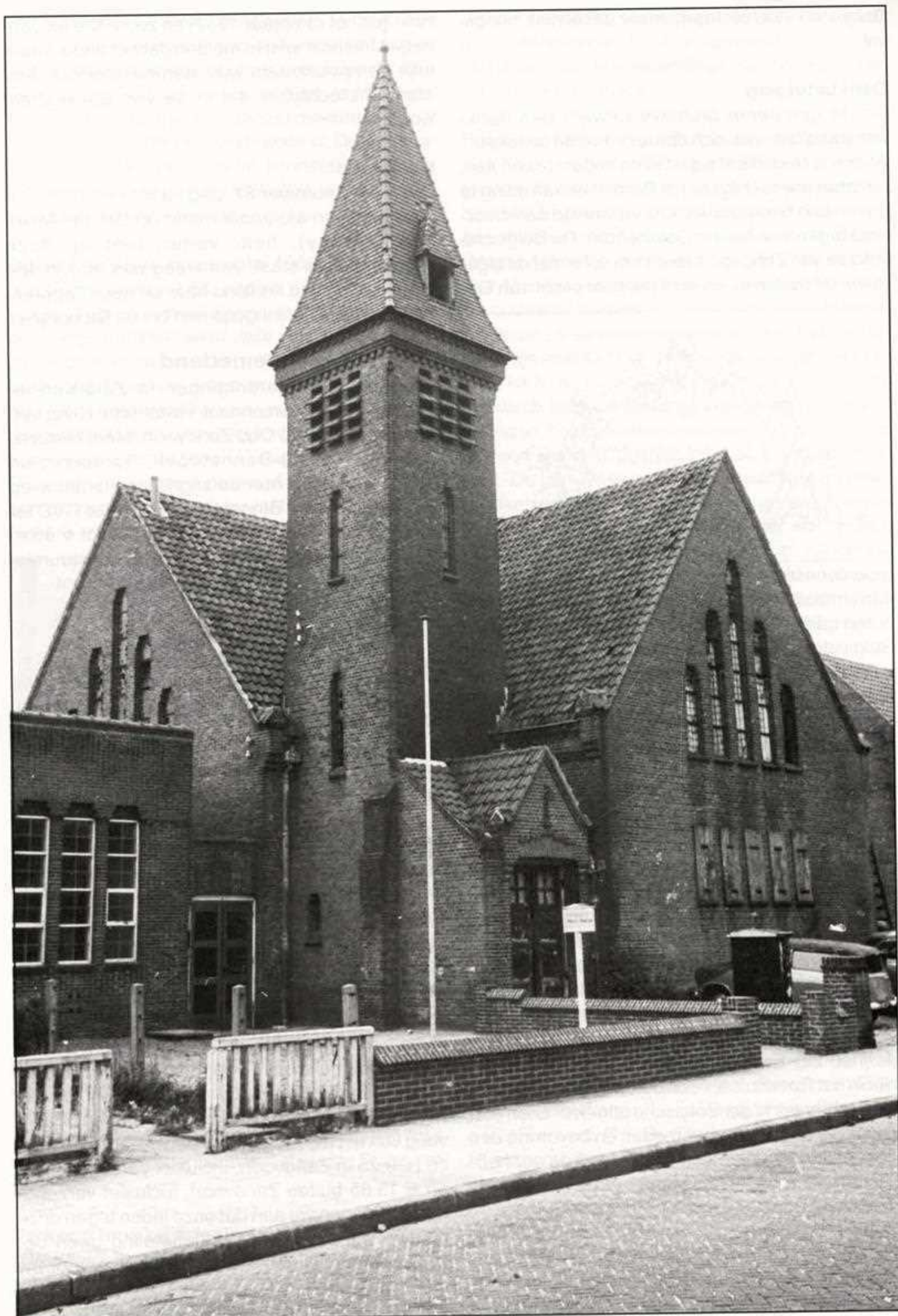
José Looman-Molenaar merkt op dat Jan Mole-
naar (Bonny), haar vader, niet op deze
kampioensfoto staat. Jan kreeg pas op zijn 46e
jaar een bril, had krullend haar en geen flaporen.
Kortom wie is het jongetje met bril en flapootjes?

DVD van Kennemerland

De historische verenigingen in Zuid-Kenne-
merland: Ons Bloemendaal, Historische Kring Vel-
sen, Genootschap Oud Zandvoort, Meer Historie,
Oud Heemstede-Bennebroek, Santpoort en
Haarlem hebben hun belangrijkste literatuur op
DVD laten zetten. Binnenkort wordt deze DVD ter
verkoop aangeboden. De prijs bedraagt € 35,-.
U kunt zich per e-mail bij één van de bestuursle-
den opgeven, indien u geïnteresseerd bent.

Betaling contributie

Ieder jaar mag het Genootschap circa 100 nieuwe
leden verwelkomen. Als we dit aantal jaarlijks erbij
zouden tellen zou het genootschap nu zo'n 1800
leden moeten hebben. Helaas nemen leden ook
afscheid van ons (bedanken, overlijden enz.). Ech-
ter hoe de werkelijke ledenstand is, weten we elk
jaar pas eind maart, na inventarisatie van het aan-
tal leden dat de contributie over het lopende jaar
niet betaald heeft. Pas dan vernemen wij dat men
b.v. vergeten heeft op te zeggen. Dit betekent dat
bepaalde bestuurlijke zaken bij de jaarwisseling
nog onduidelijk zijn (begroting, drukken en verzen-
den Klinken aan "vergeten" bedankers e.d.). Om
dit te voorkomen heeft het bestuur besloten
voortaan in de maand oktober bij Klink nummer
4, de acceptgiro voor het komende jaar te voe-
gen. Zo kunt u er zorg voor dragen voor het eind
van het jaar de contributie te voldoen en zo weet
het bestuur hoeveel echte leden wij hebben bij aan-
vang van het nieuwe jaar. Gezien de lage contribu-
tie (€ 9,25 in Zandvoort, inclusief verzendkosten
en € 13,85 buiten Zandvoort, inclusief verzend-
kosten) nemen we aan dat onze leden tegen deze
nieuwe wijze van contributiebetaling geen be-
zwaar zullen hebben. Bij voorbaat dank voor uw
medewerking.

De Gereformeerde Gemeente

Op de hiernaast geplaatste foto is een kerkje te zien. Dat kerkje herkende ik, het stond aan de Brederodestraat. In mijn herinnering een vervallen gebouwtje in "zuid", een gedeelte van het dorp waar je als centrumbewoner vroeger slechts sporadisch kwam.

Het kerkje maakte deel uit van de Gereformeerde Gemeenschap op Zandvoort, net als de naastgelegen fröbelschool en de Gereformeerde lagere school: de Juliana school. Op zoek naar de geschiedenis van de gereformeerde kerk kwam ik een aantal opmerkelijke zaken tegen. Hoelang precies het gereformeerde geloof in Zandvoort bestaat kon ik niet achterhalen. De eerste sporen van het gereformeerde leven vond ik in een krant van 1917. In de Zandvoortsche Courant, toen nog de enige krant in Zandvoort, staat een aankondiging van de godsdienstoefeningen in het dorp. Daarbij staan ook de diensten van de Gereformeerde Gemeente. Die diensten vonden tot mijn verrassing echter niet plaats in het kerkje aan de Brederodestraat, maar in een pand midden in het centrum. Ze werden namelijk gehouden in de Stationstraat op nummer 6. Voorganger was Ds. K.M. Westerink uit Velp. De Zandvoortsche Courant kondigt twee diensten aan: op zondag om 10 uur v.m. en om 5.30 n.m.

Het pand aan de Stationstraat 6 bestaat nog steeds en is nu het atelier van de Zandvoorter Arie van Norden. Het pand, gebouwd omstreeks 1906, vormde samen met het naastgelegen nummer 8 een geheel. Op de begane grond bevond zich in het huidige atelier een automobieltalling en een koetshuis. Op nummer 8 was de entree met daarachter een paardenstalling. De kerkdiensten werden naar alle waarschijnlijkheid in het koetshuis gehouden.

Uit de archieven blijkt dat achter dit pand, grenzend aan de Brugstraat, een grote schuur heeft gestaan. Het is daarom niet uitgesloten dat hier de diensten werden gehouden. De schuur is omstreeks 1916 verbouwd tot de huidige woonhuizen Brugstraat nummer 3 en 5.

In mei 1918 wordt het kerkje aan de Brederodestraat in gebruik genomen. Predikant Ds. Kingnalda, die de kerk inwijdt, stelt tijdens zijn openingswoord dat inwijding niet het juiste woord is, omdat elke plek waar oprecht wordt aangeroepen een gewijde plaats is, zo blijkt uit het krantenartikel.

Al snel blijkt één gereformeerde kerk ook voor Zandvoort niet genoeg te zijn. De splitsing van gereformeerden binnen en buiten het verband, vond ook in Zandvoort plaats.

In de aankondigingen van de godsdienst oefeningen staat in die jaren de mededeling dat in de kerk aan de Brederodestraat de gereformeerden buiten het verband hun bijeenkomsten houden. De binnen het verband gelovigen gaan ter kerke in een hulpkerk aan de Kostverlorenstraat 125, hoek Tol.

In september 1927 werd door de heer Gossen, namens de raad der gereformeerde kerk binnen het verband, een bouwaanvraag ingediend voor de bouw van een kerk aan de Julianaweg.

Dat fraaie kerkje bestaat nog steeds. Binnen en buiten het verband zal in de huidige tijd ook in Zandvoort vervangen zijn door de "samen op weg" gedachte. Vanuit historisch oogpunt is het kerkje aan de Julianaweg belangrijk.

Het kerkje aan de Brederodestraat bleef bestaan tot ver na de oorlog. Eind vijftiger jaren is het gesloopt om plaats te maken voor woningbouw en bestrating (Dr. Kuypersstraat).

Voor mensen die geïnteresseerd zijn in de bouwtekeningen van alle in dit artikel genoemde panden en andere archiefstukken die verband houden met dit onderwerp, is er een kleine expositie ingericht in de openbare bibliotheek aan de Prinsesseweg.

LK

Ingebruikneming der Gereformeerde Kerk

Uit de Zandvoortsche Courant van 25 mei 1918

Aan de zuidzijde der Brederodestraat is dezen winter een kerkgebouw verrezen, dat in zijn eenvoud niet de minste aanspraak makend op indrukwekkendheid, toch een zeer netten en aangename indruk maakt. Rustig ligt het temidden van een complex villa-woningen, die het, van de noord-oostzijde gezien groter doen schijnen dan het is.

Zondagmiddag tegen drie uur was de kerk reeds nagenoeg geheel bezet, voor het kleinste deel door ingezetenen van Zandvoort, voor het grotere door belangstellenden van elders, inzonderheid van Haarlem opgekomen, om van de plechtigheid der inwijding getuige te zijn.

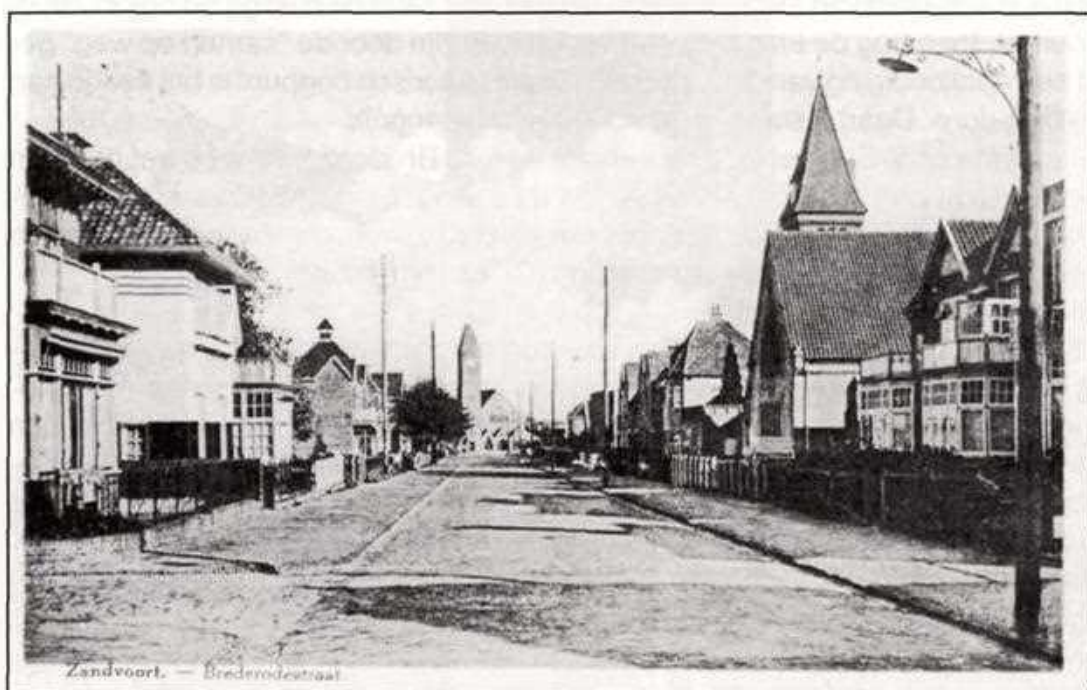
Na twee jaren predikens in de zuivere leer der Apostelen in een garage, werd thans het nieuwe gebouw, voor badgasten en ingezetenen gesticht

in gebruik genomen. Als voorganger der gemeente sprak Ds. Ringnalda.

Na zijn prediking werden geluk gewenscht de leden der commissie voor het kerkgebouw met de thans rijpe vrucht van hun moeievollen arbeid, dank brengend voor de ondervonden zedelijken en financieëlen steun. De heeren Felderhof en Van den Plas ontvingen den lof, dat zij als opzieners der gemeente den smaad voor niets hadden geacht; thans was aanvankelijke teleurstelling voor hen omgezet in een dag van groote vreugde. Ook de commissie, die den bouw van 't orgel geleid had, werd geprezen om haar bemoeiing. Hartelijk dank bracht spreker voorts aan den architect G. Meppelink voor de belangeloos bewezen diensten en de nauwgezetheid, waarmede de bestemming

van het gebouw in lijn en vorm was uitgedrukt. De aannemer L. ten Broeke werd lof gebracht om de aankleding van het gebouw. Ook dankte hij de verschillende sprekers die tot heden in de garage optraden. Al is het kerkgebouw niet in alle opzichten voltooid, volgend seizoen zal het geheel gereedkomen. Intusschen, al heeft de druk der tijden (WO I) het bouwen niet verhinderd, ze heeft de kosten sterk vermeerderd.

Na het dankgebed en de zegen klonk van de orgelgalerij een schoon en toepasselijk lied, door een koor van Zandvoortsche jonge dames gezongen onder leiding van den heer A. Revyl. De accoustiek van het nieuwe kerkgebouw bleek uitstekend; het licht, hoewel getemperd, was voldoende en de temperatuur aangenaam.

Oproep: Leden gezocht voor:

Jan Snijer (3 mei 1835 - 14 mei 1920)

Het door hemzelf geschreven levensverhaal werd ons ter hand gesteld door de heer F.E. Brune uit de Koningstraat 12 alhier. Zijn vader, één van de grondleggers van het genootschap, heeft een kopie van het origineel gemaakt dat destijds in handen was van één van de dames Bakels. Het bestuur van het genootschap is van mening dat dit een stukje Zandvoortse geschiedenis bevat, waar iedere Zandvoorter kennis van moet kunnen nemen. In overleg met de wethouder de heer M.B.J. Demmers is dan ook besloten dit te vermenigvuldigen. Het zal worden aangevuld met foto's van hemzelf en zijn omgeving. Het levensverhaal is echter moeilijk te lezen, daarom is het plan gerezen om naast de originele tekstpagina ook een getikte versie weer te geven.

Het is om deze reden dat wij leden zoeken, die bereid zijn de tekst over te tikken in zijn originele staat. Aan deze klus van 66 A5 velletjes is geen tijdslimiet verbonden. Men moet wel over een computer beschikken om het in het programma "word" te kunnen overbrengen. Er kan door meerdere mensen tegelijk aan gewerkt worden daar goede fotokopieën van het origineel ter beschikking staan. Graag aanmelden bij één van de bestuursleden.

Gelezen

De Kust - een dagelijks avontuur van Schiermonnikoog tot De Panne

De kust fascineert. De kust trekt. De kust leeft en bruist van activiteit. Illustrator Albert-Jan Cool heeft z'n enthousiasme voor dit unieke stuk natuur vormgegeven in een boek vol schitterende aquarel

tekeningen. Hij reisde hiervoor van Schiermonnikoog in het uiterste noorden van Nederland tot aan De Panne in het zuiden van Vlaanderen.

Nagenoeg alle aspecten van het kustleven zijn door de tekenaar in beeld gebracht, zo ook het Zandvoortse strand. Ik ontdekte het in 1998 verschenen boek bij boekhandel van der Meer in Noordwijk tegen een prijs van ongeveer 8,-. Uitgeverij Elmar - ISBN 90389 07362

"Door mensen gemaakt"

Onlangs heeft de Provincie Noord-Holland het boek "Door mensen gemaakt" uitgegeven. Het boek presenteert per thema de vele cultuurhistorische aspecten van de provincie Noord-Holland. Vijftien thema's laten zien hoe de mensen het landschap vanuit het verre verleden tot in de twintigste eeuw in al haar vormen heeft gebruikt en wat daarvan nog terug te vinden is.

Het boek is rijk geïllustreerd, met onder meer afbeeldingen van schilderijen uit de provinciale kunstcollectie.

Tegelijk met het boek is een CD-rom uitgegeven, hierop worden de potentiële rijksmonumenten getoond die in de afgelopen 10 jaar zijn geselecteerd binnen het Monumenten Selectieproject. U kunt hierbij zowel op gemeente als op thema selecteren. Helaas is Zandvoort magertjes vertegenwoordigd. ISBN 90-5769-008-X

Prijs boek € 20,-, Prijs CD-Rom € 5,-.

ANWB Kustgids (ANWB-ledenprijs € 12,95)

Hierin een viertal pagina's over Zandvoort.

Strandleven Gids 2002 (prijs € 9,99)

Pagina 78 tm 103 gaat over strandtenten aan de Zandvoortse kust.

Aan het eind van een mooie zomerdag gaan de mensen weer richting het dorp. Vanaf het s naar de Kerkstraat. Deze prachtige sfeeropname is opgenomen in 1906. (foto Anth. Bakels)

strand komend, vormden Hotel Driehuizen en Hotel Princess' House de uitnodigende entree
(s)

Kwekerij

P. van Kleeff

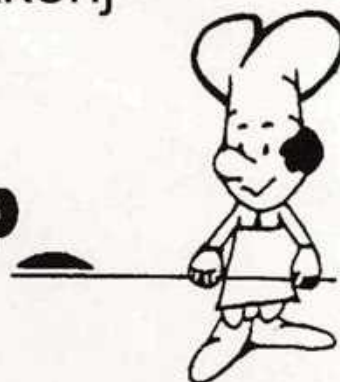

vhg
vereniging
van hoveniers en
groenvoorzieners

Van Stolbergweg 1
Zandvoort - Tel: 023-57 17093

Luxe Brood- en Banketbakkerij

Paap

Raadhuisplein 2, Tel: 023-57 12865
Potgieterstraat 24, Tel: 023-57 36957
Pasteurstraat 4, Tel: 023-57 31967

Versteeg's IJzerhandel

Verkoop van:

Verwaren

IJzerwaren

Elektra

Camping Gaz

Gereedschap

Verhuur van:

Kango Betonboor

Kango Breekbeitel

Div. Schuurmachines

Nietmachines

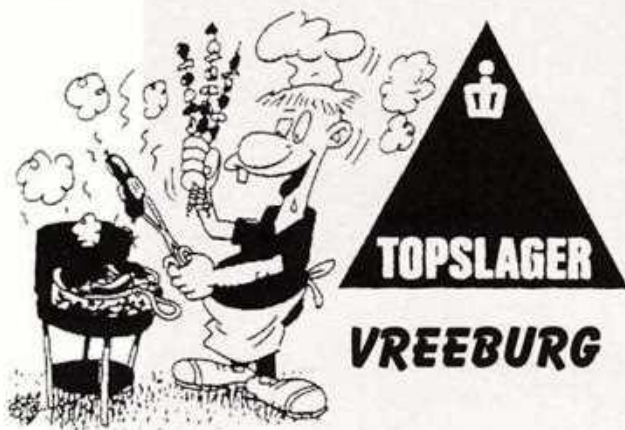
SLOTEN- EN
SLEUTELSERVICE

Pakveldstraat 19, Tel: 023-57 12554, Zandvoort

DE STIJLKAMER

**Exposities
Workshops
Proeverijen
Recepties**

GALERIE DE STIJLKAMER en Café Koper:
een verrassend veelzijdige combinatie.
Kerkplein 6, Zandvoort. Tel: 023 5713546
E-mail: galeriedestijlkamer@planet.nl

Haltestraat 54, Zandvoort
Tel: 023-57 12451
Garantie voor Topkwaliteit

Café - Brasserie

Del Mar

Haltestraat 13, Zandvoort
Tel: 023-57 14738

80 jaar Zandvoortse Reddingsbrigade 1922 - 2002

De verdrinkingsdood van de jeugdige Willem Groen in augustus 1920 geeft veel beroering in het dorp. Naar aanleiding daarvan tracht een initiatiefcomité tot oprichting van een reddingsbrigade te komen, maar, hoewel er wel belangstelling is, is er van een start nog geen sprake.

De stranding van de KW 127 op 6 november 1921 geeft echter een nieuwe impuls. Door een aantal Noordwijkers en Zandvoorters wordt de bemanning van de logger middels handreiking aan wal gebracht. Redders en geredden zoeken terstond na de redding in hun natte plunje een goed heenkomen. Algemeen wordt er een gemis gevoeld van een organisatie, die bij zulke gebeurtenissen zal kunnen optreden.

Op initiatief van de hervormde predikant Ds. P.M. Posthumus Meyes wordt andermaal een poging gedaan om tot oprichting van een brigade te komen. Een zaak waar ook bakker J.Koning al enige tijd voor pleitte.

Op 27 maart 1922 is het zover. De Zandvoortse Reddingsbrigade wordt opgericht, met als voorzitter C.A.C. Gunters, directeur van Hotel Groot Badhuis.

Men begon in de beginjaren met een linnen tent op het strand, terwijl het materiaal binnen bereik werd gehouden in de zogenaamde "wagen", jarenlang

het "visitekaartje" van de Z.R.B.

Al spoedig kreeg men de beschikking over een permanente houten post op palen aan het zuiderstrand. Later werden dit twee posten, "Ernst Brokmeier" in zuid en "Piet Oud" in noord, beiden genoemd naar leden die in de oorlog zijn omgekomen. De voortvarendheid van de brigade begon al vroeg met de aanschaf van een houten motorboot in 1925. Later kwamen er enkele houten vletten bij.

Tegenwoordig beschikt de Z.R.B. o.a. over terreinwagens, een tractor, snelle boten die speciaal gemaakt zijn om reddingen uit te voeren onder de meest barre omstandigheden.

In verband met het 80 jarig bestaan zal de Z.R.B. op 19 oktober a.s. een dia/fotopresentatie geven. Deze wordt gehouden in het gebouw van de Z.R.B. aan de Tolweg en begint om 19.30 uur. De toegang is gratis en u bent van harte welkom.

Een opname uit de jubileumuitgave van de Z.R.B. van het toenmalige bestuur (1972) gefotografeerd voor de post "Piet Oud" aan het Noorderstrand. V.l.n.r.: K.C. van der Mije Pzn., mevrouw S. Vos-Bos, dokter J.F. Zwerver, C.G.T. de Roode, Aug. Van der Mije, C. Visser, Ir. F.M.M. Dukkers, W.M. van der Kruk en J.G. Bisenberger.

In 2004 Zandvoort 700 jaar?

In een oude "Blafferd" van het klooster in Egmond, daterend van 1120, staat het volgende geschreven: "Frater Godefridius dedit, pro anima matris, sua terram iuxta Santfort". Vertaald luidt dit: "Broeder Godfried gaf, voor de ziel van zijn moeder, zijn land nabij Zandvoort". Het is de eerste maal, dat Zandvoort in oude kronieken wordt genoemd, al vinden we de naam Bentveld reeds vermeld in het jaar 960, onder de goederen van Sint Maarten in Utrecht.

Bij grote steden is het moeilijk, de juiste tijd te bepalen, waarop de eerste mensen zich er vestigden, lastiger wordt dit nog, wanneer men met kleinere plaatsen te doen heeft. In verband met het reeds vroeg hoge bevolkingscijfer in Kennemerland, waar Willebrord reeds voor 700 preekte mag worden aangenomen, dat Zandvoort al vroeg bestond, doch met zekerheid weet men dienaangaande niets. Vast staat dat, Sandevoerde (doorwaadbare plaats) reeds in 1304 bestond. Deze "doorwaadbare" plaats, de opening in de duinen waardoor de zee in en uit kon stromen, zal waarschijnlijk reeds meer dan 1500 jaar geleden definitief zijn dicht gestoven bij de vorming van de jonge duinen. In ieder geval moet er toen iemand geweest zijn die de "doorwaadbare" plaats nog heeft ervaren, anders was de naam nooit ontstaan.

Die zekerheid omtrent Zandvoorts bestaan komt pas in het jaar 1304, het jaar, dat Witte van Haemstede, de zoon van Floris V, uit Zeeland, waar hij een kasteel op het eiland Schouwen bezat, naar Holland kwam en de Vlamingen, die Holland hadden veroverd, verdreef. Een oude kroniek verhaalt het ons als volgt:

"Heer Witte van Haemstede quam uit Zierikzee met eenen hoeckboot ende seylde buten omme ende quam an tot Santvoerd ende quam binnen Haerlem. Daer vielen hem bij de Carmelaers, (Kennemers) alle, ende hij ontwant sijnen standaert met een blauwen bastoene. Doe riepen sij alle, man ende wyf: „Godt hebts danc, die ons dit bloet van Hollant heeft toegesant" ende toghen allen mit hem uit ende sloegen die Vlamingen ende verjachden se tot Leyden toe."

De grote slag, die toen geleverd werd had plaats bij het Manpad, waar de naald nog heden ten dage aan deze gebeurtenis herinnert.

Van 1304 af is de geschiedenis en ontwikkeling van Zandvoort vrij nauwkeurig alle eeuwen door te volgen. Als jaar van definitief ontstaan van de tegenwoordige badplaats wordt dan ook algemeen het jaar 1304 aangenomen.

Zandvoort bestaat dus in 2004 officieel 700 jaar, een feit, dat misschien niet onopgemerkt voorbij moet gaan. Ook in 1954 toen Zandvoort dus 650 jaar bestond, is er een herdenkingsprogramma samengesteld. Dit programma bestond uit:
A. een historische landing van Haemstede te organiseren op ongeveer hetzelfde punt, waar hij in 1304 landde, dat is ongeveer bij kilometerpaal 69 (drie kilometer ten Zuiden van de Strandweg).
B. Daaraan gekoppeld een historische optocht en
C. Tenslotte een groot vuurwerk waarmee de feestelijke dag zouden moeten worden beëindigd.
D. Ook wordt melding gemaakt van voorbereidingen voor het ontwerpen van een historisch spel over Zandvoort, dat in de openlucht zou moeten worden opgevoerd.

In hoeverre dit programma tot stand is gekomen kon schrijver dezes niet achterhalen. Ook bleek de voorbereidingstijd toentertijd aan de krappe kant. Maar als Zandvoort nu wat wil ter promotie van de badplaats dan is dit een mooie gelegenheid met een historische kapstok.

Bron: H.D. 16 jan. 1954

Ger Cense

"Lawaai bij Dappere Kees"

Nu de avonden lengen en u gezellig "De Klink" aan het lezen bent, is Folklorevereniging "De Wurf" alweer druk bezig met het instuderen en repeteren van hun volgende toneelstuk "Lawaai bij Dappere Kees". Het leuke toneelstuk is geschreven door J.A. Steen en staat onder regie van Rob van Toornburg. Noteer alvast de volgende data in uw agenda: de zaterdagavonden **15 en 22 maart 2003**. Toneel met bal na!

De Wurf heeft besloten twee uitvoeringen op zaterdagavond te geven, omdat vorig jaar al drie weken voor de uitvoering de zaterdagavond uitverkocht was! Op zondagmiddag **23 maart** is er ook een uitvoering.

Tijdens de jaarvergadering van De Wurf in april j.l. zijn twee leden tot erelid benoemd. Voor 50 jaar lidmaatschap, maar vooral om hun meer dan 100% verdiensten voor de vereniging zijn *Hans en Bob Gansner* vol in de schijnwerper gezet. Hans heeft 43 jaar het secretariaat gedaan en Bob is de vakkundige presentator bij de kledingschouws. Tevens is hij een verdienstelijk toneelspeler.

In de afgelopen zomermaanden heeft De Wurf weer verschillende optredens met dans, kledingschouw en een visafslag verzorgd op het Raadhuisplein.

Freek Veldwisch, voorzitter De Wurf

Zandvoortse Bomschuit Bouwclub

25 jaar

Op initiatief van de heren C. Wagenaar, toenmalig voorzitter van het Genootschap "Oud Zandvoort", en J.A. Steen, de overleden historicus, werd de Zandvoortse Bomschuit Bouwclub opgericht op 20 november 1977. Het doel wat de beide heren voor ogen hadden, was het historisch culturele erfgoed van Zandvoort op schaal na te bouwen. Op de zolder van het Cultureel Centrum, waarvan de huur voor rekening kwam van het Genootschap, kwamen de eerste bouwwerken tot stand.

Nu 25 jaar later hebben wij een eigen onderkomen aan de Tolweg 10A, het voormalig gasgebouw, waar wij op dinsdagavond bouwen aan de historie van Zandvoort; een bezoekje waard! De huur, die betalen wij zelf.

De leden van de bomschuit bouwclub hebben vele Zandvoortse gebouwen en bomschuiten nagebouwd. Het raadhuis, de passage, de boulevard van voor de tweede wereldoorlog, het oude mannen- en vrouwen-gasthuis, de vuurboet; deze modellen en nog meer van onze stukken zijn te zien in het Zandvoorts Museum. De prachtige bomschuit, in de Nederlands Hervormde kerk, behoort tot onze pronkstukken. Ook zijn modellen buiten Zandvoort tentoongesteld. De roeireddingboot met schuur, is te zien in het Nat. Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder.

Wij hebben als bomschuit bouwclub nog een jubilaris in ons midden nl. Joop.M. Bluijs. Expert in het maken van bomschuiten, 25 jaar voorzitter van onze Zandvoortse Bomschuit Bouwclub. Joop Bluijs, niet alleen voorzitter van onze club, ook 50 jaar lid van de Zandvoortse aardappeltelersvereniging, waarvan enkele tientallen jaren als bestuurslid. In het Genootschap "Oud Zandvoort" is Joop Bluijs helemaal geen onbekende, jarenlang wist hij op uitmuntende wijze de penningen te beheren. Van harte Joop!

Ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan is er op zaterdag 16 november 2002, een receptie in Hotel Faber, Kostverlorenstraat 15 van 15.00 uur tot 17.00 uur.

Foto: miniaturen van bomschuiten op het Zandvoortse strand

Toen en Nu: Vervoer naar zee

"De gevaren der Zee voor baders en zwemmers" is geschreven door A.J. Meijerink, juli 1925.

In zijn inleiding schrijft hij "Aarzelend heb ik de opdracht aanvaard van het Bestuur van den Nederlandschen Bond tot het Redden van drenkelingen om in zeer beknopte vorm te wijzen op de gevaren der Zee voor Baders en Zwemmers. Badgasten, kampeerders en "dagjesmensen", nemen aan zee gewoonlijk geen tijd tot het lezen van een uitgebreid, ongetwijfeld nuttig boekje, zooals: "Veilig baden en zwemmen in Zee" (56 pagina's), dat van de hand van Dr. P. Varekamp, Badarts te Zandvoort, verscheen. Voor de massa is het te wetenschappelijk geschreven". (Wie heeft er een exemplaar voor de redactie ter inzage?)."

Het boekje van de heer Meijerink is in 14 jaar voor de 19^e keer herdrukt. Het boekje werd in ruime mate verspreid op scholen, door kustbrigades en gemeentebesturen.

In de 19^e druk zijn toegevoegd "De tien geboden voor baders en zwemmer in zee", geschreven door P. van der Mije, hoofdconsul voor de kust:

1. "Gaaf nimmer op een onbewaakt strandgedeelte baden of zwemmen, wanneer er een sterke landwind waait en het water vallende is. De bovenstroom en de muiën voeren u van de kust af.
2. Als ge baadt en ge bevindt U op de bank, ook al staat ge maar tot kniehoogte in het water, let dan op den opkomenden vloed. Het water stijgt in betrekkelijk korten tijd. De mogelijkheid bestaat, dat ge niet terug kan keren.
3. Wilt ge veilig baden en zwemmen, wilt ge volop genieten van de heerlijke, heilzame zee, gaat dan alleen baden en zwemmen daar, waar uitstekend toezicht door ervaren badpersoneel wordt uitgeoefend.
4. Gedraagt u geheel naar de aanwijzingen en raadgevingen van het badpersoneel. Zij weten de gevaren die dreigen kunnen, beter dan gij.
5. Brengt den badman, die van 's morgens vroeg tot 's avonds, onvermoeid en onafgebroken op zijn klanten hoeft te letten, niet noodeloos in gevaar. Bedenkt, dat velen van hen huisvader zijn en door uw onvoorzichtigheid een ongeluk kunnen krijgen.
6. Leert wat een mui is (= ook wel mond, open plek tussen banken door).
7. Wanneer ge niet zwemmen kunt, leert dan zwemmen, maar onthoudt ook, dat iemand die goed kan zwemmen wel in zee kan verdrinken.
8. Vraagt, wanneer ge een goed zwemmer zijt en ge wilt u iets verder uit de kust begeven, aan den badman hoe de stroom loopt. Tegen den stroom

optornen is in het dagelijks leven reeds moeilijk, in zee is het geheel onbegonnen werk en ge gaat vaker ten onder.

9. Weest niet eigenwijs: laat u raden en gij voorkomt daardoor veel gevaar. Let op de waarschuwingsborden, gaat daar vooral niet in zee.

10. Laat u echter door al deze voorschriften niet afschrikken. Baadt en zwemt naar hartelust. Neemt echter altijd de nodige voorzichtigheid in acht en gaat wanneer ge niet kunt zwemmen, nooit dieper dan tot borsthoogte in zee".

Dat de baders en zwemmers nog steeds de gevaren niet kennen, bewijst wel het nog steeds bestaan van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, o.a. station Zandvoort.

Vele vormen van "Vervoer" waren er toen, maar ook nu. De historie van het redden gaat al veel verder terug dan het jaar 1922, het oprichtingsjaar van de Zandvoortse Reddingsbrigade (zie blz. 15). Zandvoort heeft één van de oudste reddingsstations van de K.N.R.M. Bij de oprichting van de N.Z.H.R.M. op 11 november 1824 werd ook Zandvoort als reddingsstation aangewezen.

Begin januari 1825 kwam de eerste roei-reddingsboot naar Zandvoort en daardoor was het station Zandvoort volledig inzetbaar. Menigmaal is deze boot vervangen. In 1941 kwam er een stalen boot, voorzien van een motor, C.A.A. Dudok de Witt gedoopt. Deze boot is in 1944 naar Enkhuizen gebracht en in december 1945 was hij weer terug in Zandvoort.

De reddingsboot Dr. Ir. S.L. Louwes, nu weer een houten boot, kwam in 1959 naar Zandvoort. Maar liefst 35 jaar is deze in dienst geweest. Op 5 januari 1994 werd er afscheid genomen van deze fraaie boot.

Het is steeds drukker geworden op strand, je ziet surfers, speedboten. Daarmee moet je als reddingsbrigade ook steeds sneller ter plekke zijn. Op 28 januari 1995, 170 jaar na de eerste redding, krijgt Zandvoort een hypermoderne aluminium reddingsboot, de "Annie Poulisse".

Foto's: bovenaan de rechterpagina een ansichtkaart, waarop te zien is hoe een reddingsboot te water wordt gelaten met behulp van paarden. Op het middelste plaatje verlaat, met behulp van een andere vorm van trekkracht, de Ir. Louwes het in 1953 gereed gekomen boothuis. Op het onderste plaatje de bijna 8 jaar oude Annie Poulisse, getrokken door een speciaal gebouwde traktor, op weg naar een oefening op het ruime sop.

Beach Net

Computer & Internet Centrum

De technische dienst van Beach Net heeft ruim 15 jaar ervaring met computers. Met gepaste trots kunnen wij stellen dat u de meest exclusieve en exotische computers kunt bestellen bij Beach Net.

Ook voor het aanpassen van uw computer naar de huidige standaard kunt u terecht bij Beach Net.

Zelfs de moeilijke taak, uw data terug te halen bij een crash, is één van de specialiteiten van onze technische dienst van Beach Net. Kortom, Beach Net het adres voor u, en uw computer.

**Reparatie & Onderhoud
Verkoop & Assemblage
Internet**

Haltestraat 61 2042 LL Zandvoort
Geopend van din / zondag 12.00 tot 21.00
Tel: 023-5730749 / 06-41286175 Email: info@beachnet.nl

ADMINISTRATIEKANTOOR VAN DER HAM
Administraties en belastingzaken

Voor ondernemers en particulieren

Voor de verzorging van onder andere uw:

- * financiële administratie
- * loonadministratie
- * aangiften loon- en omzetbelasting
- * aangiften inkomstenbelasting
- * aangiften vennootschapsbelasting
- * fiscale adviezen

Burgemeester Engelbertsstraat 8
2042 KN Zandvoort

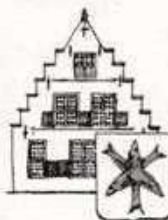
Telefoon 023 - 5736028
Telefax 023 - 5736029
Mobiel 06 11325410
E-mail hampaap@hetnet.nl

3 etage's fietsplezier

Versteeg
WIELERSPORT

HALTESTRAAT 31 • 2042 LK ZANDVOORT
TEL. 023 - 571 44 99 • FAX: 023 - 571 63 85
WWW.VERSTEEGEWIELERSPORT.NL

"GENOOTSCHAPSAVOND"

vrijdag 25 oktober 2002

De avond zal zoals te doen gebruikelijk gehouden worden in gebouw "De Krocht",
de aanvang is om 20.00 uur

Historisch verleden. (1)

Pastoor Bertus Voets, met emeritaat zijnde, had in de tachtiger jaren als hobby het archief van het Bisdom Haarlem om het verleden van de plaats Zandvoort na te zien. Dit heeft een schat aan gegevens opgeleverd welke hij gepubliceerd heeft in het Zandvoorts Nieuwsblad. Het G.O.Z. is in het bezit van deze krantenknipsels en vindt het belangrijk deze nog eens onder de aandacht van de lezers te brengen.

Het ontstaan van een woongemeenschap.

Archeologie is een wetenschap, welke door te graven in de bodem ons vertelt hoe steden en dorpen, in de tijd dat men nog niet lezen en schrijven kon, er uit zagen. Zo'n honderdduizend jaar geleden, toen tijdens de laatste ijstijd het zeeniveau ca. tien meter lager was en het land overdekt was met ijs en sneeuw zette een klimaatsverandering in. Door opwarming begon de bevroren landkorst te smelten en er ontstonden modder- en waterstromen. In deze westelijke regio's kwam zandgrond aan de oppervlakte. Het zand waaide op tot bulten en er vormden zich zandruggen. Op die eindeloze vlakten zagen mensen meer bulten verrijzen. Ze gingen er op wonen, want het tussenliggende land was moerasachtig, vochtig en nat. Op deze zandruggen ontstond langzaam een vegetatie van grassen en bomen. Plaatsen in de regio waarvan bekend is dat de eerste bewoners op het zand hun nederzetting hadden gebouwd zijn Haarlemmerliede en Spaarnewoude. Door de kracht van de wind ontstonden nieuwe ruggen, geestuggen genoemd. Hierop zijn de plaatsen, in de lijn van Schoten, Haarlem en Heemstede ontstaan. Door zonne-warmte, getijden en wind ontstonden nog hogere zandduinen. De weinige bewoners gingen achter deze duinrand wonen, in de lijn Santpoort, Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Vogelenzang. Door overvloedige regenval, smeltende sneeuw en ijs kwam veel water te staan tussen de zandruggen, welke zich een uitweg zocht naar ondiepten en de zee. Zo heeft de Haarlemmermeer door een ondiepte zijn eerste vorm gekregen met het Spaarne als uitlaatklep naar zee.

De vloedlijn lag toen veel verder (dieper) in zee, meer naar het westen. Deze ontdekking hebben wetenschappers gedaan bij onderzoek van de zeebodem, waarbij zij hebben opgevist scherven van romeins aardewerk en enige munten. Het vertelt ons dat in 50 tot 200 na Christus mensen aanwezig waren langs de kust.

Deze kustbewoners moesten het verre van makkelijk gehad hebben met al die stormen en het steeds hoog opkomend zeewater. Ze leefden bij de doorgangen in de duinen, dit om eenvoudiger op het strand te komen en bij hoog water makkelijker bescherming te zoeken op een hoger gelegen duinrug. Door deze openingen stroomde bij vloed zee-water naar binnen en bij eb weer terug. Aangezien de geul ondiep was kon men door het water heen waden. In de volksmond werden deze doorgangen "voorden" genoemd. Door het gestaag stuiven van het zand kwam voor de voorde een zandrug te liggen waardoor het water niet meer naar binnen kon stromen. Er was toen nog geen duidelijke zeewering en de mensen woonden in hutjes op het strand, zo dicht mogelijk bij de zee. Door felle stormen werden de hutjes menigmaal weggeblazen en moest men van wrakhout opnieuw een hut bouwen. Er spoelde van alles aan, dus was er veel te juttten. Bij het hoger worden van de duintoppen gingen de bewoners bescherming zoeken achter deze onbegroeide zandruggen door daar huisjes te bouwen, zodat bij guur weer en storm vrouwen en kinderen veilig en beschut zaten.

Langs de Hollandse kust waren meerdere doorgangen. Om de plaats te bepalen waar men zich bevond werd in deze woeste wildernis aan doorgangen een naam gegeven.

In een rekeningenboek van de Hollandse Graven is geschreven, dat Santfert, een kleine gemeenschap aan de kust, een luttel bedrag bijeen gebracht had voor een bede. Het geld had Graaf Dirk gebruikt om soldaten in te huren om zich te verdedigen tegen zijn broer, Floris de Zwarte, aan het begin van de 12e eeuw.

In een oorkonde van 1284 werden aan "die guoede lude" in Santforde (de naamgeving wisselde wel eens) bepaalde faciliteiten verleend. Bij de kust was in een dal, tussen de duinen, een vissersgemeenschap ontstaan waarvan de plaatsnaam Santfoort is. Tussen de duinen ontstonden vlakten waar mensen zich ophielden en de grond gingen bewerken. Dat kostte veel energie want op deze vlakte tierde welig de plant *Molinia*, in de volksmond Bentgras, een stug gras welke ook wel als pijpendoorsteker werd gebruikt. Het was een hardnekkig onkruid en kwam steeds weer terug. Het bentgras werd ook gemaaid en naar de steden gebracht als vulling van beddenzakken. De dichtstbijzijnde plek waar het werd gehaald waren de bentvelden, halverwege naar Santfoort, vandaar de naamgeving, Bentveld.

De Graaf van Holland kwam er achter dat verdiensten ook op het strand te vinden waren en hij vond dat deze voorwerpen hem toebehoorden. Hij zocht een middel om de vissers te vlot af te zijn door Ridder Brederode, reeds leenheer van Kennemerland, in 1250 als officiële strandvonder aan te stellen. Hoewel hij onder Graaf Floris V enige achterbakse streken had uitgehaald kreeg hij toch het vertrouwen, maar hoe moest hij het vertrouwen van de vissers winnen, om hun buit af te staan. Hij zocht een compromis van "voor wat, hoort wat" en op deze wijze heeft deze Ridder zo goed als mogelijk geprobeerd zijn taak naar behoren uit te voeren.

De volgende Heer Brederode, Dirk, een Baljuw, kreeg in zekere zin het bestuur over bijna de gehele noordhollandse kust. De aangespoelde goederen moesten voor hem worden ingezameld door de bewoners en werden dan tussen de Baljuw en bevolking verdeeld. Om de bevolking ijverig te maken om zoveel mogelijk buit te zoeken moest de familie Brederode het vertrouwen van de bewoners winnen en om daarbij plaatselijk enig toezicht te krijgen werd een Schout in Santfoort aangesteld. De Schout, een getrouwe van de Baljuw, werd tevens hoofd van het gerecht. Om macht te kunnen blijven uitoefenen over de bevolking stelde hij Schepenen aan, te benoemen uit de plaatselijke bevolking. De Schepenen werden dan weer verantwoordelijk gesteld om de goederen op te halen en door te verkopen.

Aan het einde van de 13^e, begin 14^e eeuw probeerden de Hollandse Graven hun gebied te begrenzen en in kaart te brengen om andere machthebbers hun gebied te kunnen ontzeggen. Om de grenzen te bewaken hadden zij sterke huursoldaten nodig. Van de reeds geïnde belasting bleef te weinig over om deze mannen te betalen en daarom werd de verplichte bedde verhoogd. Maar spoedig bleek dat deze geldinzameling te weinig opbracht om meer huursoldaten aan te werven, want de Graaf had andere schulden af te doen. Om aan meer geld te komen verkocht de Graaf stukken grond aan zijn edellieden die hem getrouw waren en gaf hen het recht om het eigen gebied te beheeren en voor de jacht te gebruiken. In de jaren onder Willem Brederode is de gemeenschap Santfoort ontstaan en hij liet een rentmeester met zijn onderdanen het gebied beheeren. Deze woonden gezamenlijk met de plaatselijke bevolking in een oase van rust. Heer Willem woonde niet in zijn heerlijkheid, want dat vond hij maar één grote wildernis. Hij kwam alleen voor de jacht in zijn gebied want hij vertoefde liever in zijn kasteel onder Haarlem. Met

de rest bemoeide hij zich niet. De bevolking kreeg een grote mate van zelfstandigheid en zo ging het vissersdorp zijn eigen weg.

Dat was niet direct naar de zin van de Hollandse Graaf Willem III. Deze verdreef eerst de edelen welke hij niet vertrouwde en nam van hen alle bezittingen weer af en ontnam hen zelfs de privileges daarop. Een groot aantal edelen kwam daartegen in opstand. Ze konden echter weinig doen tegen het gedisciplineerde huurleger van de Graaf. In de stad Haarlem volgde men de situatie met grote ongerustheid en men wist ook dat de dorpingen in Santfoort het beleid van de Graaf met argusogen volgden. Om tot verzet te komen zochten ze iemand die hen wilde leiden en men wist geen beter persoon te vragen dan Ridder Witte van Haemstede, de bastaardzoon van Floris V. Hij was in 1304 door de Graaf als aanvoerder van een huurleger erop uitgezonden om de Vlamingen, die naar het Noorden hun bezit wilden vergroten, te verslaan. Witte van Haemstede leefde onder huisarrest bij de Scheveningse kust, maar op welke manier kon men hem naar Haarlem lokken? Eén van de vroede vaders wist dat er in Santfoort een onverschrokken vissersman woonde die bereid zou zijn om met zijn boot de Ridder in zekere zin te ontvoeren. Aan de man werd zijn medewerking gevraagd. Ook de andere vissers waren het daar mee eens, omdat zij toch ook bang waren dat hun vrijheid van handelen door de Graaf zou worden aangetast. Op een donkere nacht voer de pink uit richting zuid en na wat zoeken keerde de schipper met de Ridder terug. Na bekomen te zijn van de reis ging Witte van Haemstede, vergezeld door een twintigtal mannen, door de duinen en zonder ontdekt te worden, naar Overveen. Daar aangekomen werd de Ridder op een paard gezet en triomfantelijk over de steenweg, onder de Zijlpoort door, naar Haarlem gereden. De vroede vaders van Haarlem vertelden hem, dat de stad beducht was voor het verlies van haar vrijheden en men hoopte dat Witte van Haemstede daar wat aan kon doen. Nu beschikte Haarlem niet over het nodige geld om een leger in te huren, men had alleen een stadsschutterij en daarmee kon men geen vuist maken tegen het leger van de Graaf. Na wijs beraad vond men het verstandiger Graaf Willem III niet te dwarsbomen en na wat strubbelingen onderling werd het besluit bekrachtigd dat de edelman Jan van Henegouwen het kustgebied van "Nortike" tot aan "Wijck" besturen zou. In zekere zin bevatte deze beslissing van Graaf Willem III in de kiem veel narigheid. Er ontstonden twisten tussen stedelingen en plattelanders over rechten, de z.g. Hoekse en Kabel-

jauwse twisten. Deze onrust moest onderdrukt worden waardoor grote legerscharen het gebied doorzochten naar opstandelingen. Deze twisten hebben in maatschappelijke zin veel kwaad gedaan aan het onbeschermd Santfoort.

Het gebied Kennemerland bleef wel onder toezicht van een Baljuw van Brederode staan. In 1417 was het Reinout Brederode, de erfgenaam, die voor zijn dochters aan de rand van de kom in de duinen een buitenverblijf bouwde. Bij de vrouwen in het buitenhuis kwamen ook edellieden te wonen en zover bekend kwam in 1437 een edelman Cherijs gehe- ten en in 1439 een zekere Jan, beiden voerden het achtervoegsel, de naam "van Santvoort". Zij be- moeiden zich veel met zandvoortse aangelegen- heden, zoals welvaart en handel. De edellieden leefden mee met hun wel en wee, rijke vangst of schrale armoede. In die jaren was de enige bron

van inkomsten bij de bevolking, dat wat de zee gaf. Als bijzonderheid hadden de edelen een zegel- stempel met een scheepje daarop en zij gebruik- ten een dofgrijze lak om hun brieven te bezegelen. De familie Brederode, begiftigd met de Heerlijk- heid, lieten de volksmensen aan hun lot over en nie- mand van hen bekommerde zich om hun kommer- volle omstandigheden. Ruim een eeuw later, on- der het gezag van Baljuw Johan Wolfert Breder- ode, werd een brief verzonden met daarin beschre- ven een bede om geld voor hulp aan de arme be- volking. Schout Govert Gerbrandszoon Bos (1590 - 1618) verstuurde de brief naar de Baljuw. Het oude zegelstempel met scheepje gebruikte hij om de brief te bezegelen, maar nu gebruikte hij rode lak en het stempel met schuitje als waarborg van echtheid.

Jkn-Azn.

De volgende nieuwe leden heten wij van harte welkom:

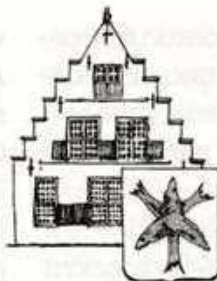
Aardewerk Dhr. M.P. & Mevr. J.B.L. Loos
Bavelgem Dhr. J. v.
Brokmeier Dhr. E.
Court-Molenaar Mevr. J.H. de la
Croese Dhr. R. & Copeland Dhr. A.J.
Doedens Mevr. A.
Duyt Mevr. M.A. van
Goezinne Dhr. F.
Halderman Dhr. G.
Hoogendijk Dhr. J.
Keijer Dhr. W.J.
Kerkman Dhr. R.
Kist Dhr. H.
Koper Dhr. H.
Loos Dhr. R.
Mey Fam. A.P. van der
Mije Fam. J.F. van de
Molenaar Dhr. L.J.
Rijk M. de
Roozen C.F.P.
Schaap E.
Schelvis Dhr. B.J.P.
Schilder Dhr. T.
Sweerts
Valk Notaris F.G.M. van der
Vleut Mevr. C.
Voolstra Dhr. B.M.
Winnubst Fam. A.G.

Gasthuisplein 10
Const. Huygensstraat 5
de Ruyterstraat 20
Jhr. P.N. Q. v. Uffordlaan 28
Wilhelminaweg 31
Haltestraat 42
Gasthuishofje 13
Emmaweg 37
Const. Huygensstraat 18
Dr. de Visserlaan 20
de Favaugeplein 25/1
Neptunesstraat 37a
Beukelakerweg 62a
Fahrenheitstraat 72
Rustenburgelaan 40
110 Wharfstreet CANNINGTON
Brederodestraat 15/27
Herm. Heijermansweg 23, fl1
van Speykstraat 22
Oosterparkstraat 64
Cor. v.d. Werfstraat 18
Boul. Paulus Loot 83
Burg. D. Kooimanweg 707/2
van Speykstraat 10
Tolsduinerweg 2
Boul. Paulus Loot 81
Hogeweg 55 zw
Hogeweg 94

2042 JM ZANDVOORT
2041 NL ZANDVOORT
2041 HL ZANDVOORT
2042 PR ZANDVOORT
2042 NN ZANDVOORT
2042 LN ZANDVOORT
2042 JR ZANDVOORT
2042 NT ZANDVOORT
2041 NM ZANDVOORT
2171 EP SASSENHEIM
2042 TP ZANDVOORT
2024 GN HAARLEM
8355 AJ GIETHOORN
2041 CJ ZANDVOORT
2012 AP HAARLEM
6107 West-Australie
2042 BA ZANDVOORT
2042 XN ZANDVOORT
2041 KM ZANDVOORT
2042 AT ZANDVOORT
2042 CG ZANDVOORT
2042 AG ZANDVOORT
1444 CA PURMEREND
2041 KL ZANDVOORT
1981 EG VELSEN-zuid
2042 AG ZANDVOORT
2042 GE ZANDVOORT
2042 GJ ZANDVOORT

GENOOTSCHAP "OUD ZANDVOORT"

Opgericht 11 december 1970

e-mailadres: genootschap_oud_zandvoort@hotmail.com

Werkgroepen Genootschap:

Indien u zelf actief wilt deelnemen aan onderzoek van Zandvoorts historie, dan zijn er de volgende werkgroepen:

- Genealogie, contactpersoon Arie Koper.
 - Monumenten & grafstenen, contactpersoon Jaap Kerkman Azn.
- Zelf kunt u ook het initiatief nemen om een werkgroep op te richten.

"Klinkertjes":

Indien u een oproep wilt plaatsen om historisch materiaal te ruilen of te verkrijgen, kan dit gratis in de rubriek "Klinkertjes." Deze service geldt alleen voor leden van het Genootschap "Oud Zandvoort". De advertentie mag niet van commerciële aard zijn. Vermelding van naam en adres of telefoonnummer in de advertentie is verplicht. Uw tekst dient binnen te zijn op de sluitingsdatum van de kopij (zie colofon).

Giften:

Indien u het werk van het Genootschap "Oud Zandvoort" met een - in principe fiscaal aftrekbare - gift wilt ondersteunen, kunt u uw bijdrage storten op onze rekening van ABN-AMRO te Zandvoort. Hiervoor is het Genootschap u zeer erkentelijk.

Op zoek naar een Oud Zandvoorts cadeau?

Iets te vieren, iets te schenken? Denk dan eens aan een ingelijste afbeelding van een echt Oud Zandvoorts tafereel van "Bing en Braet." U hebt keuze uit twee kleurenafbeldingen. Voor nadere informatie: Matthé Crabbendam.

Opruiming? Voorzichtig, niet weggooien!

Grote schoonmaak, verhuizing of een andere aanleiding om eens op te ruimen? Indien u spullen, foto's (ook oude familiefoto's met herkenningpunten van ons dorp), knipsels of andere publicaties over het Zandvoort van vroeger tegenkomt: a.u.b. niet weggooien! Schenk het aan het Genootschap "Oud Zandvoort".

Advertenties:

Beschikbare formaten: hele, halve, kwart en 1/6 pagina.
Tarieven op aanvraag via Matthé Crabbendam.

Losse verkoop "De Klink":

Bruna Balkenende, Grote Krocht 18
Zandvoorts Museum, Swaluëstraat 1
ISSN 1384-7082

"De Klink"

koperen gong, die door de vroegere Santfortse omroepers gebrakt werd om de mense waer te schouwe as de vissers schepe in zicht kwame. Dan gonge ze naer het strand waer de afslag van de garnael en de vis gehouwe wier. As de Klink gong riep de omroeper altheid: "Al degeen die scharre en garnael kope wulle, komme an zee..." (De Wurf)

Bestuur

Voorzitter:

ing. G.A. Cense
Kostverlorenstraat 115
2042 PL Zandvoort
023-571 5715
ger@cense-v-lingen.demon.nl

Vice-voorzitter:

ir. C.J. Wagenaar
023-571 3999

Secretaris:

A. Koper
023-571 8441

Penningmeester:

M.A.J.M. Crabbendam
023-571 2514

Leden:

A. Joustra-Brokmeier
023-571 5155

J. Paap Lzn
023-571 5967

W.A.H. Keur
073-6217222

J. Kerkman Azn
023-571 5013

J. Paap Czn
023-571 5168

Ereleden:

P. Brune
ir. C.J. Wagenaar
M. Weber

Contributie:

Minimaal € 9,25, binnen Zandvoort (incl. verzendkosten), per jaar.
Minimaal € 13,85, buiten Zandvoort (incl. verzendkosten), per jaar.

Bankrelatie:

ABN-AMRO te Zandvoort,
rekeningnr. 565738305
Giro-rekening: 4206723 t.n.v.
Genootschap "Oud Zandvoort." 03

Adressen cultuur-historische verenigingen:

Folklorevereniging
"De Wurf"
secretaris: Mieke Hollander
Const. Huygenstraat 15
2041 NL Zandvoort

Historische Modelbouw Vereniging
"Bomschuit Bouwclub"
secr.: mw. C.C.M. Kemp-van der Mije,
Tolweg 29, 2042 EJ Zandvoort
telefoon 023-571 7201
c.vandermije@planet.nl

**DE
WURF**

Haarlems Dagblad

Oprechte Haarlemse Courant 1656

• ECONOMIE

UNA in
Amerikaanse
handen

• HAARLEM

Ambtenaar
zegt een ton
s... toe

• SPORT

Feven... met
... tot

Weten wat er speelt.

DEN HAAG • RICHARD MOOYMAN

Oud-minister... van verk...
tionee... zeet geem...
quête... en van de...
missie... De con...
staken toen zij bijna in tranen uitbarsste.
De periode na de Bijlmer-ramp was vol...
gens Maj-Weggen 'een vreselijke tijd...
met kort daarna ook nog eens een zwaar...
treinongeluk bij Hoofddorp en een...
vliegcrash met een Nederlands toestel in...
het Portugese Faro.
Het openbaar ministerie in Haarlem

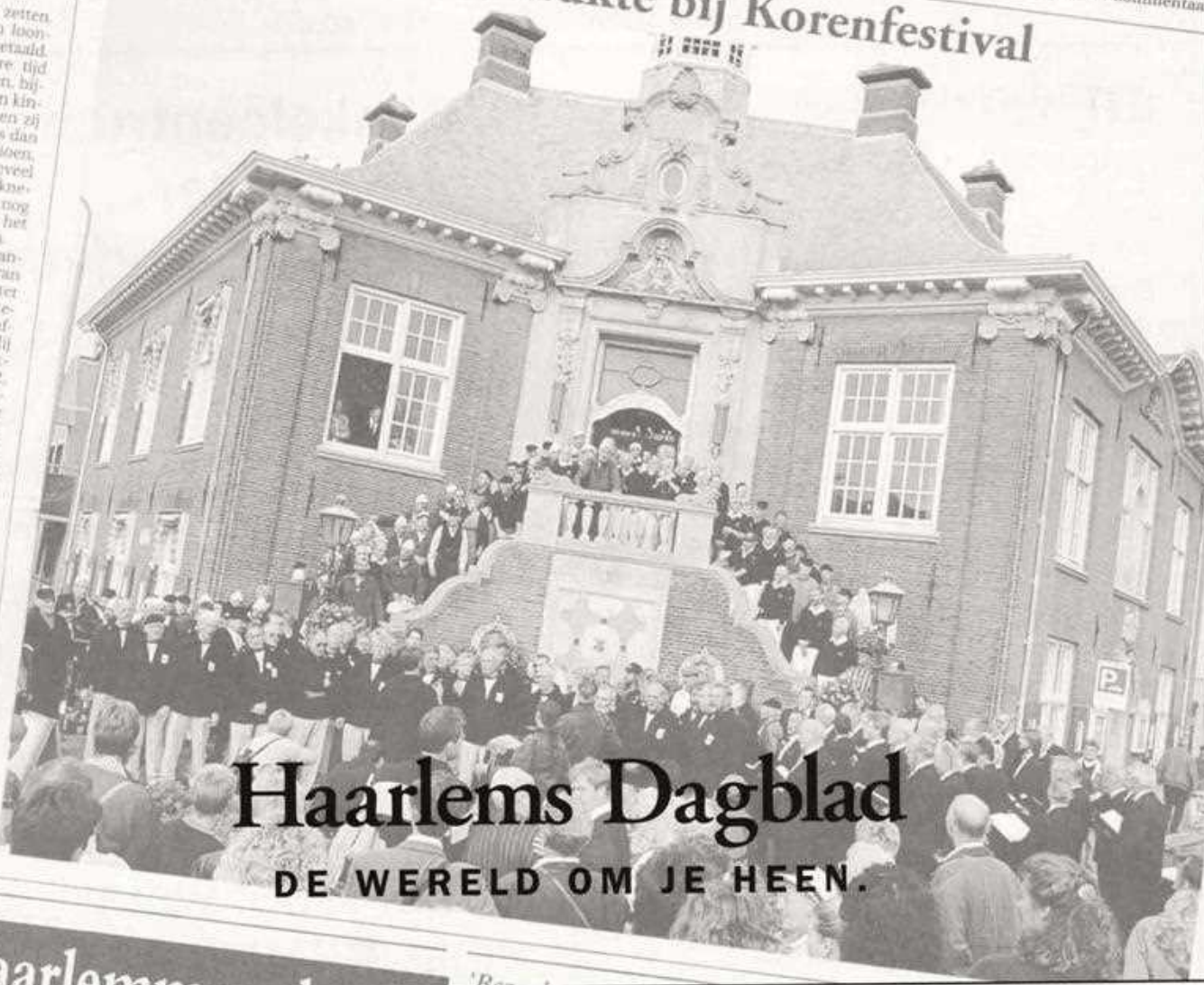
... als Wolde... zou...
... op mogelijk strafbare fei...
ten zou... Mede door die afspraak...
is justitie kort na de ramp nauwelijks be...
trokken geweest bij het onderzoek, zo...
bleek vanochtend tijdens de verhoren.
Oud-minister Hirsch Ballin van justitie...
betreurt dit achteraf. 'Er was alle re...
den geweest voor justitie om hierbij niet...
op de reservebank te zitten, maar recht...
streeks betrokken te zijn', aldus de

... hield niet op... bewuste af...
... Toeter zelf had moeten controleren...
of de vrachtbrieven origineel en volledig...
waren. Justitie zag destijds geen aanlei...
ding om een strafrechtelijk onderzoek in...
te stellen naar de precieze lading en de...
verdwene cockpit-voice-recorder.
De voorlichting door het ministerie...
van verkeer en waterstaat over de Bijl...
mer-ramp was ver beneden peil, zo con...
cludeerde het departement in 1993 in...
een eigen onderzoek. Als je 20 brieven...
schrijft en persbrieftings houdt, dan heb

je de kans dat iet...
klaarde Maj-Weg...
het rapport staat d...
misinformatie zelf...
onduidelijkheid en...
de toedracht van de...
was kort na de ramp...
van een mogelijk ge...
boord van het El Al...
over niet te zijn geim...
vindt zij dit ook niet...
dat die informatie vol...
gebaseerd op een misv...

Pagina 2: Commentaar

Grote drukte bij Korenfestival

Haarlems Dagblad

DE WERELD OM JE HEEN.

Haarlem

ABN·AMRO *De bank*

De bank voor betalen - De bank voor sparen - De bank voor lenen - De bank voor beleggen

Open: maandag t/m donderdag 09.00-16.00 uur. Vanaf 1 mei-1 oktober tot 17.00 uur.

Gehele jaar vrijdag 09.30-17.30 uur.

Raadhuisplein Zandvoort, Tel: 023-57 60500

Bruna Balkenende

uw adres voor:
Kantoorartikelen
Strippenkaarten
Reisgidsen
Boeken
Tijdschriften
Stripboeken
Landkaarten
Wenskaarten
Krasloten
Rookwaren
Staatsloten
Toto en Lotto

Grote Krocht 18, 2042 LW Zandvoort
Tel: 023-57 16033

Winkelcentrum Jupiter Haltestraat Zandvoort

Een gezellig centrum voor:

Speelgoed

Kadootjes

Meubels

Herenkleding

Kindermode

Huishoudelijk

Bloemen en Planten

Kinderschoenen

Sport

Snoep

Een hapje

**Voor ieder wat wils
KOM EENS LANGS!!**